

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ❑ คุณภาพน้ำ
- ❑ รวมพลคนประกอบอาชีพรับซื้อของเก่า
- ❑ การแปรรูปของเสียเป็นพลังงาน
(Waste Management: Realization of Waste to Energy and Beyond)
- ❑ การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ
- ❑ ภัยร้ายที่แฝงมากับไฟไหม้
- ❑ คุณภาพอากาศ
- ❑ ปัญหามลพิษทางอากาศจากการตกสะสมของกรด
- ❑ สัตติเรื่องร้องเรียน

ทักษาทาย...

สวัสดิ์ค๊ะ หมายถึงเหตุมลพิษฉบับนี้ นอกจากจะรายงานสถานการณ์มลพิษด้านต่างๆ ทั้งคุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ และสถิติเรื่องร้องเรียน ซึ่งรายงานกันเป็นประจำทุก 3 เดือนแล้ว ยังมีเรื่องที่น่าสนใจอยู่หลายเรื่องด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการแปรรูปของเสียเป็นพลังงาน (Waste Management: Realization of Waste to Energy and Beyond) รวมพลคนประกอบอาชีพรับซื้อของเก่า ภัยร้ายที่แฝงมากับไฟไหม้ นอกจากนี้ยังมีภาพกิจกรรมจากการแข่งกีฬาเพื่อความสามัคคีระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาให้ดูกัน ใครเป็นใครคงต้องดูกันเอาเองนะคะ

ภาพกิจกรรม

เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา เพื่อความสามัคคีและเชื่อมสัมพันธ์ไมตรี ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในกระทรวง

คุณภาพน้ำ

จากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำแบบอัตโนมัติ

กรมควบคุมมลพิษ ตรวจวัดคุณภาพน้ำด้วยระบบสถานีตรวจวัดแบบอัตโนมัติ ในตัวชี้วัดพื้นฐานที่สำคัญ คือ ปริมาณออกซิเจนละลาย (DO) ความเป็นกรด-ด่าง (pH) ความนำไฟฟ้า (Electric Conductivity) และอุณหภูมิ ในแม่น้ำ 9 สาย ได้แก่ เจ้าพระยา ท่าจีน แม่กลอง บางปะกง ป่าสัก พอง ชี มูลและตาปี ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำในระหว่างเดือน มกราคม - มีนาคม 2549 สรุปได้ดังนี้

แม่น้ำสายหลักภาคกลาง

1. แม่น้ำเจ้าพระยา มีสถานีตรวจวัด 4 สถานี คือ 1) บริเวณ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 2) บริเวณ อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา 3) บริเวณจุดสูบน้ำดิบสำหรับการประปานครหลวง จ.ปทุมธานี และ 4) บริเวณสะพานกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประเภทของแหล่งน้ำที่กำหนด ยกเว้นบริเวณลำแล จ.ปทุมธานี มีค่า DO เฉลี่ย 3.3 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.) ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3 ซึ่งกำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่า 4 มก./ล. รายละเอียดดังแสดงในตาราง

สถานี	ประเภทแหล่งน้ำ	ออกซิเจนละลาย (มก./ล.)		ความเป็นกรด - ด่าง		ความนำไฟฟ้า (ไมโครซีเมนต์)	
		ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน
นครสวรรค์ บางบาล ลำแล สะพานกรุงเทพ	ประเภทที่ 2	7.8	ไม่น้อยกว่า 6	7.6	5 - 9	151	ไม่มี
	ประเภทที่ 3	7.2	ไม่น้อยกว่า 4	7.4	5 - 9	231	ไม่มี
	ประเภทที่ 3	3.3	ไม่น้อยกว่า 4	7.3	5 - 9	375	ไม่มี
	ประเภทที่ 4	2.8	ไม่น้อยกว่า 2	7.4	5 - 9	413	ไม่มี

2. แม่น้ำท่าจีน มีสถานีตรวจวัด 2 สถานี คือ 1) บริเวณเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี และ 2) บริเวณเทศบาล ต.นครชัยศรี จ.นครปฐม คุณภาพน้ำทั้ง 2 สถานี มีค่า DO ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยบริเวณเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี มีค่า DO เฉลี่ย 3.1 มก./ล. ต่ำกว่ามาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3 ที่กำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่า 4 มก./ล. ส่วนบริเวณเทศบาลนครชัยศรี มีค่า DO เฉลี่ยเพียง 1.4 มก./ล. ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4 ที่กำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่า 2 มก./ล. รายละเอียดดังแสดงในตาราง

สถานี	ประเภทแหล่งน้ำ	ออกซิเจนละลาย (มก./ล.)		ความเป็นกรด - ด่าง		ความนำไฟฟ้า (ไมโครซีเมนต์)	
		ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน
สุพรรณบุรี นครชัยศรี	ประเภทที่ 3	3.1	ไม่น้อยกว่า 4	7	5 - 9	211	ไม่มี
	ประเภทที่ 4	1.4	ไม่น้อยกว่า 2	7	5 - 9	256	ไม่มี

3. แม่น้ำแม่กลอง มีสถานีตรวจวัด 2 สถานี คือ 1) บริเวณเทศบาลเมืองกาญจนบุรี และ 2) บริเวณเทศบาล ต.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม คุณภาพน้ำทั้ง 2 สถานี มีค่า DO อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (ไม่น้อยกว่า 4 มก./ล.) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.9 และ 5.8 มก./ล. ตามลำดับ โดยที่สถานีอัมพวาได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุน ทำให้พบค่าความนำไฟฟ้าสูงขึ้นกว่าปกติเล็กน้อย รายละเอียดดังแสดงในตาราง

สถานี	ประเภทแหล่งน้ำ	ออกซิเจนละลาย (มก./ล.)		ความเป็นกรด - ด่าง		ความนำไฟฟ้า (ไมโครซีเมนต์)	
		ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน
กาญจนบุรี อัมพวา	ประเภทที่ 3	5.9	ไม่น้อยกว่า 4	7.4	5 - 9	163	-
	ประเภทที่ 3	5.8	ไม่น้อยกว่า 4	7.8	5 - 9	443	-

4. แม่น้ำบางปะกง มีสถานีตรวจวัดอยู่ 1 สถานี คือ บริเวณ อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา ผลการตรวจวัดมีค่า DO อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (ไม่น้อยกว่า 4 มก./ล.) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.1 มก./ล. และมีค่าความนำไฟฟ้าสูงเนื่องจากการปนเปื้อนของเกลือทะเลจากอิทธิพลของน้ำทะเลหนุน รายละเอียดดังแสดงในตาราง

สถานี	ประเภทแหล่งน้ำ	ออกซิเจนละลาย (มก./ล.)		ความเป็นกรด - ด่าง		ความนำไฟฟ้า (ไมโครซีเมนต์)	
		ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน
ฉะเชิงเทรา	ประเภทที่ 3	5.1	ไม่น้อยกว่า 4	7.3	5 - 9	15,522	ไม่มี

5. แม่น้ำป่าสัก มีสถานีตรวจวัดอยู่ 1 สถานี คือ บริเวณ อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา ผลการตรวจวัดมีค่า DO เฉลี่ยเท่ากับ 5.7 มก./ล. อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3 (ไม่น้อยกว่า 4 มก./ล.) รายละเอียดดังแสดงในตาราง

สถานี	ประเภทแหล่งน้ำ	ออกซิเจนละลาย (มก./ล.)		ความเป็นกรด - ด่าง		ความนำไฟฟ้า (ไมโครซีเมนต์)	
		ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน
นครหลวง	ยังไม่กำหนด	5.7	ไม่มี	7.6	5 - 9	286	ไม่มี

☐ แม่น้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แม่น้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ทำการตรวจวัด ได้แก่ แม่น้ำพอง แม่น้ำมูล และแม่น้ำชี โดยมีสถานีตรวจวัด 2 สถานี บริเวณ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น (แม่น้ำพอง) และ อ.เมือง จ.อุบลราชธานี (แม่น้ำมูล) ผลการตรวจวัดมีค่า DO เฉลี่ยเท่ากับ 5.5 มก./ล. อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3 (ไม่น้อยกว่า 4 มก./ล.) ส่วนสถานี อ.น้ำพองมีค่า DO เฉลี่ย 1.3 มก./ล. ต่ำกว่ามาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3 ที่กำหนดให้ต้องไม่ต่ำกว่า 4 มก./ล.

สถานี	ประเภทแหล่งน้ำ	ออกซิเจนละลาย (มก./ล.)		ความเป็นกรด - ด่าง		ความนำไฟฟ้า (ไมโครซีเมนต์)	
		ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน
ขอนแก่น	ประเภทที่ 3	1.3	ไม่น้อยกว่า 4	7.3	5 - 9	172	ไม่มี
อุบลราชธานี	ประเภทที่ 3	5.5	ไม่น้อยกว่า 4	7.3	5 - 9	259	ไม่มี

☐ แม่น้ำภาคใต้

แม่น้ำในภาคใต้ที่ทำการตรวจวัด ได้แก่ แม่น้ำตาปี มีสถานีตรวจวัดอยู่ 1 สถานี บริเวณเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดย DO มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.9 มก./ล. แม่น้ำบริเวณนี้มีการปนเปื้อนของเกลือทะเลจากอิทธิพลของน้ำทะเลหนุน สังเกตได้จากความนำไฟฟ้ามีค่าสูง รายละเอียดดังแสดงในตาราง

สถานี	ประเภทแหล่งน้ำ	ออกซิเจนละลาย (มก./ล.)		ความเป็นกรด - ด่าง		ความนำไฟฟ้า (ไมโครซีเมนต์)	
		ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน
สุราษฎร์ธานี	ประเภทที่ 3	4.9	ไม่น้อยกว่า 4	6.9	5 - 9	1,806	ไม่มี

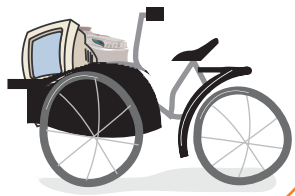
☐ สรุปผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำด้วยระบบสถานีตรวจวัดแบบอัตโนมัติ ในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม 2549 พบว่าแหล่งน้ำที่มีปัญหาคุณภาพน้ำต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำตามประเภทของแหล่งน้ำที่กำหนด ได้แก่

1. แม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณลำแล จ.ปทุมธานี
2. แม่น้ำท่าจีน บริเวณเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี และบริเวณเทศบาล ต.นครชัยศรี จ.นครปฐม
3. แม่น้ำพอง บริเวณ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น

"รวมพล คนประกอบอาชีพรับซื้อของเก่า"

เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ห้องแกรนด์บอลรูม อาคารอิมแพคคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับเกียรติจากนายยงยุทธ ดิยะไพรัช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานเปิดงานประชุมเสวนา "รวมพลคนประกอบอาชีพรับซื้อของเก่า" ซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้กลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับซื้อของเก่าทราบถึงนโยบายและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ รวมทั้งเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพิจารณาหาแนวทางส่งเสริมกลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับซื้อของเก่าให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังยืน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาจากร้านรับซื้อของเก่าชาเล้ง ผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปวัสดุรีไซเคิล หน่วยงานราชการ จำนวนกว่า 1,600 คน ในการเปิดเสวนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบนโยบายและแนวทางการส่งเสริมกลุ่มผู้ประกอบการรีไซเคิล ดังนี้

สำหรับในช่วงการเสวนาและแสดงความคิดเห็น ได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาในประเด็น สวัสดิการ ความรู้ ความปลอดภัย สวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน เงินทุนกู้ยืม สำหรับการดำเนินงาน กลไกตลาดวัสดุรีไซเคิล การลดหรือยกเว้นค่าภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพื่อส่งเสริมกิจการซื้อขายของเก่า รวมทั้งการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมรีไซเคิล ซึ่งจากการเสวนาสามารถสรุปแนวทางการส่งเสริมการตลาด และใช้ประโยชน์ของเสียได้ ดังนี้

ชุมชน/ประชาชน/บ้านเรือน/ร้านอาหาร/โรงแรม/ ห้างสรรพสินค้า

- สร้างจิตสำนึกและสร้างความร่วมมือกับประชาชนและภาคเอกชนในการแยกทิ้งขยะมูลฝอย โดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

คนค้าขยะ/ชาเล้ง

- ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ เช่น จัดอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยก การจัดเก็บขยะและการจำหน่าย ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย กฎหมายและกฎจรรยาบรรณ
- ส่งเสริมด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพ เช่น ที่อยู่อาศัย ความมั่นคงในอาชีพ การเป็นที่ยอมรับของสังคม การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย
- สนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับซื้อของเก่าให้มีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย

● สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบอาชีพรับซื้อของเก่า เพื่อก่อให้เกิดการจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน

● ยกย่องกลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับซื้อของเก่าให้เป็นอาชีพที่มั่นคง มีภาพลักษณ์ที่ดี และเป็นที่ยอมรับของสังคม

● ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบอาชีพรับซื้อของเก่าเข้าสู่ระบบมากขึ้น โดยการอำนวยความสะดวกด้านการจัดระบบการรวมกลุ่มหรือเครือข่ายเพื่อให้สามารถติดต่อประสานงาน และขอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐ

● ผู้ประกอบอาชีพรับซื้อของเก่ามีความปลอดภัย มีสุขภาพอนามัยที่ดี และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ร้านรับซื้อของเก่า

- กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางสำหรับการส่งเสริมให้เอกชนลงทุนในธุรกิจรีไซเคิล เช่น การลดหรืองดภาษีและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ
- จัดให้มีศูนย์บริการด้านการลงทุนธุรกิจรีไซเคิล
- กำหนดราคากลางวัสดุรีไซเคิล และการประกันราคา
- วิจัยและพัฒนาเพื่อส่งเสริมในเชิงธุรกิจ เช่น อุปกรณ์สำหรับการบด อัด ตัด ย่อย วัสดุต่างๆ สำหรับธุรกิจรีไซเคิล

โรงงานแปรรูป/ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม

- กำหนดคุณสมบัติของวัสดุรีไซเคิลที่รับซื้อ-ขาย
- ส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานแปรรูปในแต่ละภูมิภาคเพื่อลดต้นทุนค่าขนส่ง
- รวมกลุ่มผู้ประกอบการแปรรูปเพื่อร่วมมือในการส่งเสริมธุรกิจรีไซเคิล และการแก้ไขปัญหาการค้าตกต่ำของวัสดุรีไซเคิล
- ประยุกต์ใช้เทคนิคและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ เช่น Eco-design LCA Cleaner Technology

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

- ประสานงาน ร่วมวางแผนและกำหนดแนวทาง เพื่อการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

Waste Management : Realization of Waste to Energy and Beyond

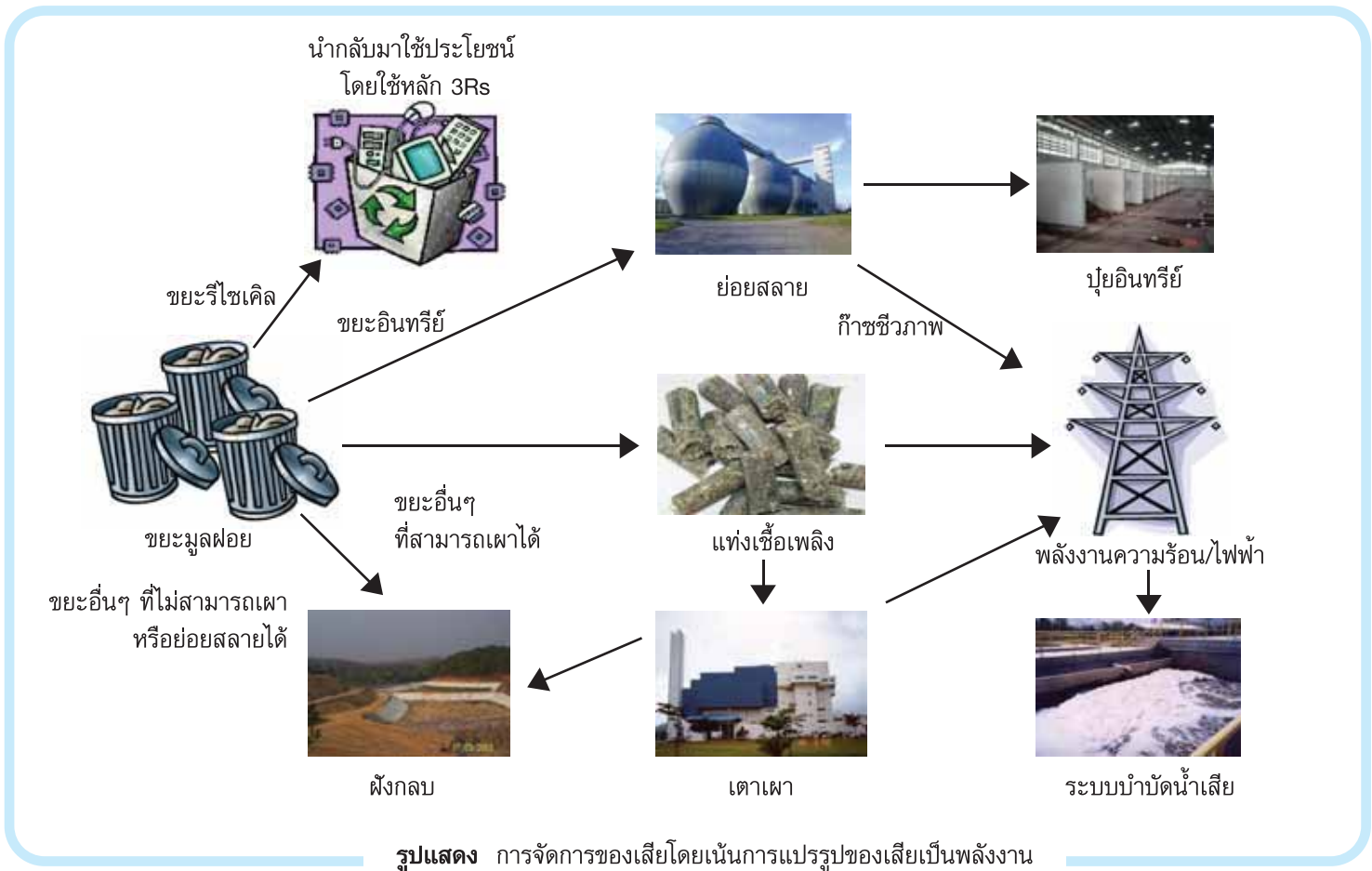
เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2549 รัฐบาลได้มีการจัดประชุมสัมมนาเรื่อง "การสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Thailand : Partnership for Development)" ณ ทำเนียบรัฐบาล โดยเชิญชนวนักลงทุน ผู้ประกอบการจากต่างประเทศและผู้สนใจกว่า 1,000 คน เข้าร่วมประชุม ในการประชุมดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการ ในหัวข้อ "การจัดการของเสีย โดยเน้นการแปรรูปของเสียเป็นพลังงาน" (Waste Management : Realization of Waste to Energy and Beyond)

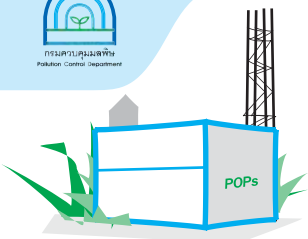
"การจัดการของเสียโดยเน้นการแปรรูปของเสียเป็นพลังงาน" เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับภาวะที่ประเทศไทยต้องเผชิญวิกฤตพลังงานในปัจจุบัน โดยอยู่บนพื้นฐานการจัดการของเสียอย่างครบวงจรที่ได้ผลผลิตเป็นพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ ด้วยการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย เช่น การหมักแบบไม่ใช้ออกซิเจน (Anaerobic Digestion) การเผาแบบจำกัดอากาศ (Pyrolysis) การเผาแบบ Gasification การเผาแบบความดันไอน้ำ (Autoclave) การแปรรูปให้เป็นแท่งเชื้อเพลิง (Refuse Derived Fuel ; RDF) เป็นต้น กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำข้อเสนอโครงการ รวมทั้งจัดเตรียมข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น เช่น

การรวมกลุ่มพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Cluster) เพื่อให้บริษัทและหน่วยงานต่างประเทศที่สนใจใช้ในการจัดทำข้อเสนอด้านเทคนิคของโครงการและยื่นเสนอต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป ซึ่งกำหนดปิดรับข้อเสนอโครงการในวันที่ 29 พฤษภาคม 2549

การดำเนินงาน ภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ

การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants: POPs) ในช่วงไตรมาสแรกของปี พ.ศ. 2549 มีดังนี้

1. โครงการ Trial Air Monitoring on POPs at Background Site in East Asian Countries กรมควบคุมมลพิษได้รับความร่วมมือทางด้านเทคนิควิชาการ และการเงินจากรัฐบาลญี่ปุ่น โดยมีผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่น 2 ท่านมาปฏิบัติงานในประเทศไทยในระหว่างวันที่ 16 - 20 มกราคม 2549 โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บตัวอย่างสาร POPs ประเภทสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ 9 ชนิด (คือ อัลดริน คลอเดน ดีดีที ดีลดริน เอนดริน เฮปตะคลออร์ เอชซีบี ไมเร็กซ์ และท็อกซาฟิน) ในบรรยากาศ โดยได้เก็บตัวอย่างสาร POPs ในบรรยากาศ ด้วย High Volume Air ณ สถานีเก็บตัวอย่าง จ.พระนครศรีอยุธยา ตลอด 24 ชั่วโมง ติดต่อกัน 3 วัน ทั้งนี้ ตัวอย่างอากาศที่เก็บได้ได้นำไปวิเคราะห์ยังห้องปฏิบัติการในประเทศญี่ปุ่น คาดว่าจะทราบผลการวิเคราะห์ภายในเดือนเมษายน 2549 ทั้งนี้ จะได้นำผลการวิเคราะห์คุณภาพอากาศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ประชุมรัฐภาคี สมัยที่ 3 ของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ต่อไป

สถานีเก็บตัวอย่าง

การติดตั้งเครื่องมือ

การเตรียม absorbent

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ Canada/AMAP/UNEP Chemicals

Informal Consultation on Effectiveness Evaluation of the Stockholm

Convention จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 14 - 16 มีนาคม 2549 ณ โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอและหารือเกี่ยวกับร่างขอบเขตการประเมินความมีประสิทธิภาพของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เพื่อการประเมินในปี พ.ศ. 2551 มีผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นผู้แทนรัฐบาลประเทศต่างๆ รวม 20 ประเทศ และผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศ รวม 4 องค์กร รวมผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 39 คน ที่ประชุมได้พิจารณาเอกสารขอบเขตการประเมินความมีประสิทธิภาพที่สำนักเลขาธิการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ จัดเตรียมขึ้นตามข้อตัดสินใจที่ SC-1/13 ในการประชุมรัฐภาคีของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 1 ประกอบด้วยการประเมินข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ การระบุช่องว่างของข้อมูลในภูมิภาคต่างๆ การประเมินการใช้ข้อมูลการติดตามตรวจสอบที่มีอยู่ในแต่ละภูมิภาคเพื่อนำไปจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบระดับโลกการจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน และประมาณการค่าใช้จ่ายสำหรับทางเลือกในการปฏิบัติตามแผนงานดังกล่าว ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการฯ จะได้นำข้อคิดเห็นจากที่ประชุมไปดำเนินการปรับปรุงเอกสารดังกล่าวและนำเสนอในที่ประชุมรัฐภาคีสมัยที่ 2 ของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ต่อไป

ภาพบรรยากาศในการประชุม

3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ Regional Workshop on Strengthening the Capacity of Stockholm Convention Focal Points for Asia and the Pacific จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 27-31 มีนาคม 2549 ณ โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหน้าที่ของศูนย์ประสานงานอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการมอบหมายหน้าที่ของศูนย์ประสานงานฯ การรายงานตามพันธกรณี และความต้องการของศูนย์ประสานงานในการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นผู้แทนรัฐบาลประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก รวม 26 ประเทศ และผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศ 1 องค์กร รวมผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 35 คน โดยที่ประชุมได้นำเสนอสถานภาพการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ เพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ และได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นบทบาทหน้าที่ของศูนย์ประสานงานอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ การสร้างความตระหนักและการฝึกอบรมตามพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ การเสริมสร้างขีดความสามารถของศูนย์ประสานงานอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่า บทบาทหน้าที่ของศูนย์ประสานงานอนุสัญญาฯ ไม่ควรจำกัดตามข้อบทที่ 9 การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศเท่านั้น และเห็นว่า ศูนย์ประสานงานอนุสัญญาฯ ควรทำหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำนักเลขาธิการฯ และภาคีสมาชิกอื่นๆ รวมทั้งประสานงานด้านการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะสรุปได้ ดังนี้

หน้าที่ของภาคีสมาชิก

- มอบหมายหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งทำหน้าที่ศูนย์ประสานงาน ทั้งนี้ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ศูนย์ประสานงานอาจมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- จัดตั้งกลไกการการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารเคมีในระดับชาติ และแสวงหาความร่วมมือจากภายนอก
- จัดตั้งสำนักงานของศูนย์ประสานงานฯ ด้วยความร่วมมือจากประเทศผู้บริจาค เพื่อให้มั่นใจว่าสำนักงานดังกล่าวสามารถดำเนินงานได้อย่างยั่งยืน

หน้าที่ของสำนักเลขาธิการฯ

- จัดหากลไกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสาร POPs อาทิ ธนาคารข้อมูล รวมทั้งสารทดแทนสาร POPs ตามข้อบทที่ 9 ย่อหน้า 1 (b)
- จัดตั้งเครือข่ายการแลกเปลี่ยนข้อมูลในระดับประเทศและระดับภูมิภาค โดยผ่านศูนย์ในระดับภูมิภาคและการแจ้งจัดทำจดหมายข่าว
- ส่งเสริมให้มีการจัดประชุมหารือระดับภูมิภาคอย่างสม่ำเสมอ
- จัดหาวัสดุ/อุปกรณ์และคู่มือให้ภาคีสมาชิกเพื่อเป็นแนวทางประกอบการพัฒนา และปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการระดับชาติ

พัฒนาแนวทางการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ เพื่อให้ศูนย์ประสานงานของประเทศภาคีสมาชิกได้ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบ

- จัดทำแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล และแบบฟอร์มการรายงานตามข้อบทที่ 15
- พัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการฝึกอบรมในระดับชาติ ระดับภูมิภาค รวมทั้งการพิจารณาสรรหาผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ
- จัดสรรทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ

หน้าที่ของที่ประชุมรัฐภาคี

- กำหนดบทบาทของศูนย์ประสานงานอนุสัญญาฯ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อบทที่ 9
- ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งสำนักงานของศูนย์ประสานงานฯ ด้วยความร่วมมือจากประเทศผู้บริจาคเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน
- จัดการประชุมระดับประเทศและระดับภูมิภาคโดยประสานกับศูนย์ประสานงานระดับภูมิภาค
- จัดตั้ง "International POPs Day" และเพื่อความรวดเร็วควรรวมประเด็นเกี่ยวกับสาร POPs ไว้ในวันสิ่งแวดล้อมโลก

หน้าที่ของ UNEP

- ปรับปรุงโครงการ Chemical Information Exchange Network (CIEN) เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศได้อย่างเหมาะสมผ่าน "SAICM Quick Start Programme" ตามที่ประเทศในแถบเอเชียและแปซิฟิกร้องขอ

ภาพบรรยากาศในการประชุม

ภัยร้าย ที่แฝงมากับไฟไหม้

การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ในปัจจุบันมีร้านค้าที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้จำหน่ายวัสดุทางการเกษตร (ท่อส่งน้ำทางการเกษตร ถุงมือยาง และวัสดุที่ผลิตจากพลาสติกชนิดต่างๆ) ปุ๋ย และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ ไม่น้อยกว่า 7,000 แห่งทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ตามอาคารพาณิชย์ทั้งในเขตชุมชนระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

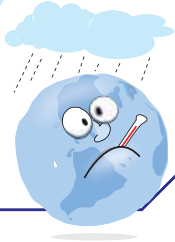

หากเกิดเหตุเพลิงไหม้ร้านค้าหรืออาคารเหล่านี้ จะก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ และไอจากสารเคมี เช่น คาร์บอนมอนนอกไซด์ (CO) ไวนิลคลอไรด์ (C₂H₃Cl) ฟอสฟอรัสเพนตะออกไซด์ (P₂O₅) ไนโตรเจนออกไซด์ (NO_x) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) และกรดเกลือไฮโดรคลอไรด์ (HCl) รวมไปถึงอันตรายจากความเป็นพิษของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และสัตว์เหล่านั้น ซึ่งเป็นอันตรายต่อประชาชนโดยรอบ และผู้ปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินโดยตรง อีกทั้งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตในแหล่งน้ำ ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์เพลิงไหม้อาคารจำหน่ายวัสดุทางการเกษตร และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และสัตว์แห่งหนึ่ง ในจังหวัดนครปฐมเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2549 ซึ่งหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับท้องถิ่น ได้ทำการดับเพลิงโดยไม่ได้กักเก็บน้ำจากการดับเพลิง เพื่อตรวจสอบการปนเปื้อนและปรับสภาพด้วยปูนขาวให้เหมาะสมก่อนปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม ส่งผลให้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำพร้อมกับน้ำดับเพลิง ทำให้สิ่งมีชีวิตในแหล่งน้ำตาย และเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามมาในภายหลัง

การป้องกันผลกระทบจากเหตุเพลิงไหม้อาคารจำหน่ายวัสดุทางการเกษตร ปุ๋ย และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ มีให้เป็นเช่นเดียวกับเหตุการณ์ที่ผ่านมา จึงควรมีแนวทางและมาตรการในการควบคุมเหตุฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพและรัดกุมยิ่งขึ้น ดังนี้

- หน่วยงานกำกับดูแลพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ดำเนินการตรวจสอบสถานที่จัดเก็บ สถานที่จำหน่าย วัสดุทางการเกษตร และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดอย่างต่อเนื่อง
- ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการเพื่อสร้างความตระหนักถึงพิษภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น และให้มีการบริหารจัดการระบบความปลอดภัยอย่างเหมาะสม เช่น ตรวจสอบระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีระบบป้องกันอัคคีภัย ระบบป้องกัน และแก้ไขการหกรั่วไหลของสารเคมี ระบบป้องกันกำจัดกลิ่นและละอองไอระเหยของสารเคมี เพื่อป้องกันมลพิษและเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้
- ประชาสัมพันธ์ให้ร้านค้าจำหน่ายวัสดุทางการเกษตร และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่ได้รับอนุญาตให้จัดเก็บ และจำหน่ายวัตถุอันตรายทางการเกษตร พัฒนาคู่มือร้านให้ได้มาตรฐานสัญลักษณ์ Q จากกรมวิชาการเกษตร
- ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเจ้าหน้าที่ด้านสิ่งแวดล้อม ในระดับท้องถิ่น เกี่ยวกับเทคนิคการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี และการตรวจสอบการปนเปื้อนของสารเคมีในสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดให้มีชุดตรวจสอบการปนเปื้อนสารเคมีในสิ่งแวดล้อมรองรับการปฏิบัติงานและทันต่อการประเมินสถานการณ์
- ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่น เกี่ยวกับระบบการบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติภัยจากสารเพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในการควบคุมและสั่งการการระงับเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัยต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ประชาชน และสิ่งแวดล้อม
- ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องพิษภัยที่แฝงมากับไฟไหม้ เพื่อให้ประชาชนตื่นตัวและตระหนักถึงปัญหาจากการเกิดเพลิงไหม้ร้านค้าจำหน่ายวัสดุทางการเกษตร และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ และสามารถป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากมลพิษที่เกิดขึ้นได้

คุณภาพอากาศ

คุณภาพอากาศของประเทศไทยในช่วงต้นปี 2549 (มกราคม - มีนาคม) ซึ่งเป็นช่วงปลายหน้าแล้ง มีสถานการณ์โดยรวมดีขึ้น แต่ฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM 10) ยังคงเป็นปัญหาหลักพบเกินมาตรฐานในหลายพื้นที่ เช่น บริเวณริมถนนในเขตเมืองและย่านอุตสาหกรรม ก๊าซโอโซน (O3) พบเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราวในบางพื้นที่ ส่วนสารมลพิษอื่นๆ เช่น ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO2) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO2) และก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

กรุงเทพมหานคร : บริเวณริมถนนที่การจราจรหนาแน่นมีฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน เกินมาตรฐาน แต่มีปริมาณลดลงจากปี 2548 อย่างเห็นได้ชัด ถนนที่มีปัญหา ได้แก่ ถนนดินแดง ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด 206.2 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) มีจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 31.0 ลดลงจากปลายปี 2548 ซึ่งเกินมาตรฐานถึงร้อยละ 75.0 สำหรับถนนพระราม 6 ถนนพระราม 4 และถนนพหลโยธินเกินมาตรฐานร้อยละ 20.0 16.3 และ 2.6 ตามลำดับ

PM₁₀ ที่เกินมาตรฐานบริเวณริมถนนใน กทม. ในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม 2549

พื้นที่	ต่ำสุด-สูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	จำนวนครั้ง>มาตรฐาน *(ร้อยละ)
1. ถนนดินแดง	50.8 - 206.2	27/87 (31.0)
2. ถนนพระรามที่ 6	48.1 - 151.6	16/80 (20.0)
3. ถนนพระรามที่ 4	47.1 - 175.3	14/86 (16.3)
4. ถนนพหลโยธิน	15.3 - 148.4	2/78 (2.6)

* : จำนวนครั้งที่เกินมาตรฐาน / จำนวนครั้งที่ตรวจวัดมาตรฐาน PM₁₀ เฉลี่ย 24 ชม. = 120 มคก./ลบ.ม.

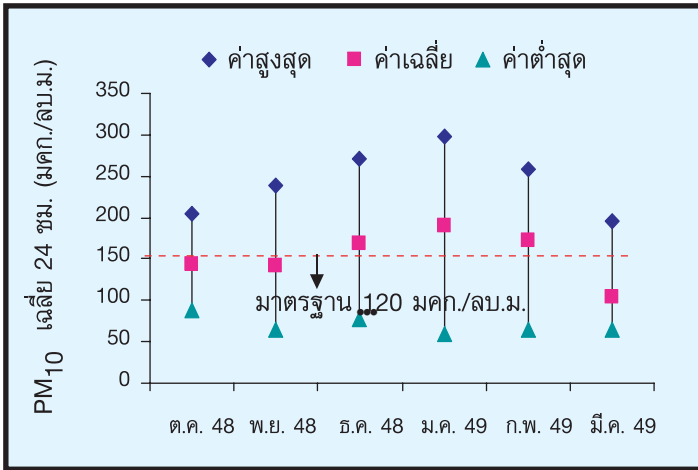
ก๊าซโอโซนเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ที่ตรวจวัดได้อยู่ในช่วง 0 - 170 ppb โดยพบสูงเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราวเฉพาะพื้นที่ทั่วไปที่ห่างจากถนน เช่น ราษฎร์บูรณะ เคหะชุมชนคลองจั่น และโรงเรียนบดินทร์เดชา เป็นต้น

ปริมณฑล : จังหวัดสมุทรปราการ ยังคงเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอนมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงตรวจวัดได้ 25.9 - 272.0 มคก./ลบ.ม. และพบค่าเกินมาตรฐานร้อยละ 38.5 ลดลงจากปลายปี 2548 ซึ่งเกินมาตรฐานถึงร้อยละ 47.3 ส่วนใน จังหวัดนนทบุรี พบเกินมาตรฐานเล็กน้อยเป็นบางวัน

PM₁₀ ที่เกินมาตรฐานในเขตปริมณฑล ในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม 2549

พื้นที่	ต่ำสุด-สูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	จำนวนครั้ง>มาตรฐาน *(ร้อยละ)
จังหวัดสมุทรปราการ		
1.ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ พระประแดง	62.2 - 272.0	27/75 (36.0)
2.โรงจักรพระนครใต้	87.0 - 235.4	44/88 (50.0)
4.ศาลากลาง	54.0 - 218.5	27/83 (32.5)
3.กรมทรัพยากรธรณี	70.5 - 203.7	36/87 (41.1)
5.การเคหะชุมชนบางพลี*	25.9 - 168.8	9/89 (10.1)
จังหวัดนนทบุรี		
ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช	32.3 - 125.9	3/90 (3.3)

พื้นที่ต่างจังหวัด : ฝุ่นขนาดเล็กเป็นปัญหาหลักในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะจังหวัดสระบุรี (ตำบลหน้าพระลาน) ยังคงประสบปัญหาฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอนที่เกิดจากอุตสาหกรรมไม้ บดและย่อยหิน การจราจรและการขนส่งในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มสูงขึ้นในช่วงปลายปี 2548 และพบสูงสุดในเดือนมกราคม 2549 หลังจากนั้นก็มีปริมาณลดลงในกุมภาพันธ์ 2549 โดยค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงในช่วงต้นปี 2549 (มกราคม - มีนาคม) ตรวจวัดได้ 59.7 - 298.2 มคก./ลบ.ม. และพบว่าเกินมาตรฐานถึงร้อยละ 59.8

PM₁₀ ที่เกินมาตรฐานในพื้นที่ต่างจังหวัด ในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม 2549

พื้นที่	ต่ำสุด-สูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	จำนวนครั้ง > มาตรฐาน * (ร้อยละ)
1. นครราชสีมา	44.5 - 209.0	15/49 (30.6)
2. พระนครศรีอยุธยา	36.5 - 176.4	13/85 (15.3)
3. เชียงใหม่	25.1 - 248.8	20/175 (11.4)
4. ลำปาง	16.7 - 252.6	20/251 (8.0)
5. ระยอง (อ.ปลวกแดง)	27.3 - 178.6	4/79 (5.1)

PM₁₀ เฉลี่ย 24 ชม. บริเวณ ต.หน้าพระลาน จ.สระบุรี ในช่วงเดือนตุลาคม 2548 - มีนาคม 2549

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายพื้นที่ที่มีฝุ่นเกินมาตรฐาน เช่น จังหวัดนครราชสีมา (อำเภอเมือง) พระนครศรีอยุธยา (อำเภอพระนครศรีอยุธยา) จังหวัดเชียงใหม่ (อำเภอเมือง และอำเภอแม่ริม) จังหวัดลำปาง และจังหวัดระยอง (อำเภอปลวกแดง) โดยมีจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 30.6, 15.3, 11.4, 8.0 และ 5.1 ตามลำดับ

ก๊าซโอโซนเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ตรวจวัดได้อยู่ในช่วง 0 - 146.0 ppb บริเวณที่พบเกินมาตรฐาน ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี ราชบุรี และชลบุรี

ปัญหามลพิษทางอากาศจากการตกสะสมของกรด

ปัญหามลพิษทางอากาศจากการตกสะสมของกรดเป็นปัญหามลพิษไร้พรมแดนซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งในระดับประเทศ และในระดับภูมิภาค สารมลพิษหลักที่ก่อให้เกิดปัญหา ได้แก่ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ซึ่งมีแหล่งกำเนิดหลักจากภาคอุตสาหกรรมและการคมนาคมขนส่ง

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ติดตามตรวจสอบสถานการณ์ความรุนแรงของการตกสะสมของกรดในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 และได้เข้าร่วมในการดำเนินงานเครือข่ายการติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรดในภูมิภาคเอเชียตะวันออก (Acid Deposition Monitoring Network in East Asia: EANET) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา ซึ่งในปัจจุบันเครือข่ายฯ มีประเทศภาคีสมาชิกจำนวน 13 ประเทศ ได้แก่ ประเทศกัมพูชา จีน ลาว มาเลเซีย อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น มองโกเลีย พม่า ฟิลิปปินส์ เวียดนาม รัสเซีย และประเทศไทย โดยมีการดำเนินงานร่วมกันในการติดตามตรวจสอบ แก๊สและควบคุมปัญหาการตกสะสมของกรด ทั้งนี้มีกิจกรรมติดตามตรวจสอบหลักใน 4 กิจกรรม

ที่สำคัญ คือ การตกสะสมของกรดแบบเปียก การตกสะสมของกรดแบบแห้ง การตกสะสมของกรดในดินและพืช และการตกสะสมของกรดในแหล่งน้ำและตะกอนดิน ซึ่งกรมควบคุมมลพิษในฐานะ National Center ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาต่างๆ ในประเทศ เก็บและวิเคราะห์ตัวอย่างเพื่อประเมินสถานการณ์การตกสะสมของกรด โดยมีสถานีตรวจวัดภายใต้ EANET ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศรวม 5 สถานี ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร กรมอุตุนิยมวิทยา จ.สมุทรปราการ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม จ.ปทุมธานี เขื่อนวชิราลงกรณ จ.กาญจนบุรี และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่เหียะ จ.เชียงใหม่

ผลการประเมินสถานการณ์ฝนกรดจากค่า pH พบว่าภาวะความเป็นกรดของน้ำฝนที่ตรวจวัดได้ยังไม่มีปัญหาฝนกรด อย่างไรก็ตาม พบว่าภาวะความเป็นกรดของน้ำฝนมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเมือง แม้ว่าในปัจจุบันอาจสรุปได้ว่าประเทศไทยยังไม่เผชิญกับภาวะความรุนแรงของฝนกรดอย่างชัดเจน แต่จำเป็นต้องมีการควบคุมปริมาณการระบายมลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของสารกรด เช่น ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ ที่ระบายจากโรงงานอุตสาหกรรมและยานพาหนะ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้มีการกำหนดแผนงานและนโยบายในการควบคุม อาทิเช่น การลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันดีเซล การกำหนดค่ามาตรฐานการระบายสารมลพิษทางอากาศ และมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการดำเนินงานติดตามตรวจสอบระดับสารมลพิษทางอากาศและปริมาณการตกสะสมของกรด เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและควบคุมปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

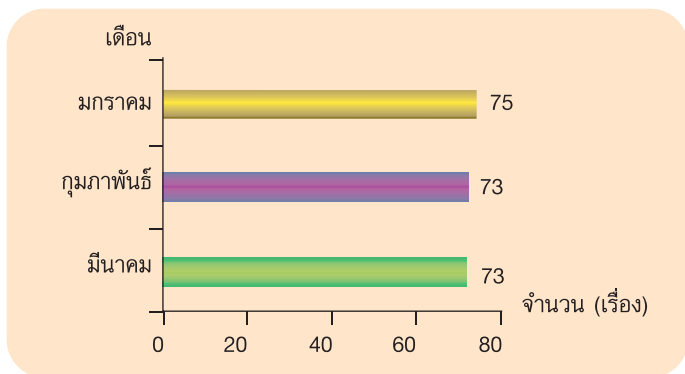
กรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้รับการสนับสนุนความร่วมมือในการฝึกอบรมนานาชาติในหลักสูตร The Third Country Training on Emission Inventory and Modeling for Acid Deposition Assessment จากองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) และสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกำหนดให้มีการจัดฝึกอบรมในระหว่างวันที่ 15 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดการคุณภาพอากาศและปัญหาการตกสะสมของกรด ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีผู้เข้ารับการอบรมซึ่งเป็นตัวแทนจากประเทศต่างๆรวม 10 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา จีน อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า มองโกเลีย ฟิลิปปินส์ และประเทศไทย เข้าร่วมในการฝึกอบรม คาดว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีการระบายมลพิษทางอากาศ และการประยุกต์ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อการประเมินผลกระทบจากมลพิษทางอากาศและปัญหาการตกสะสมของกรด ซึ่งแต่ละประเทศสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตน รวมถึงเป็นการขยายขอบเขตความร่วมมือในการบริหารจัดการคุณภาพอากาศระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศอันเนื่องมาจากการตกสะสมของกรด ซึ่งเป็นปัญหามลพิษข้ามแดนในระดับภูมิภาคต่อไป

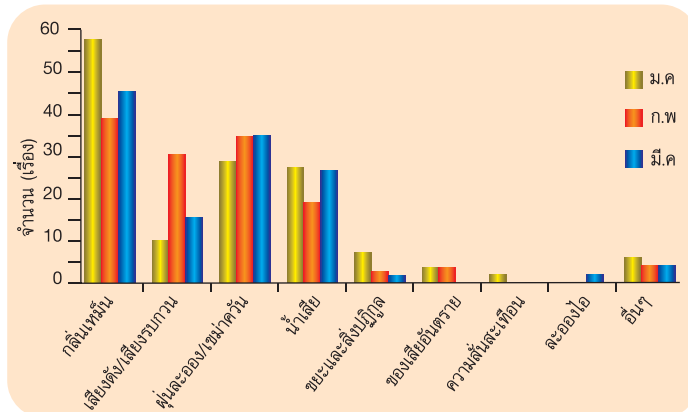

สถิติเรื่องร้องเรียน

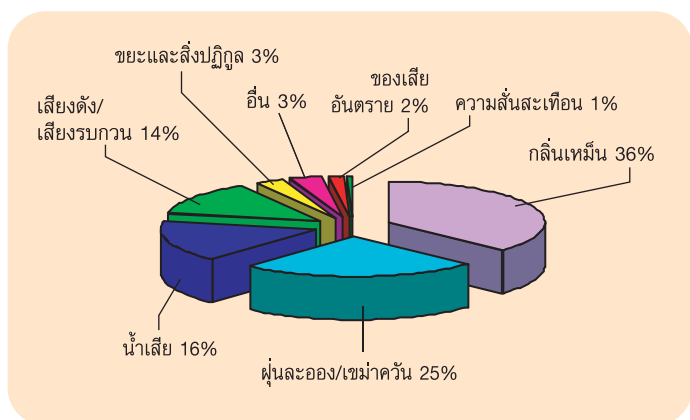
การร้องเรียนด้านมลพิษ ระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 221 เรื่อง โดยพบว่าในเดือนมกราคม มีการร้องมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 75 เรื่อง (รูปที่ 1) ปัญหามลพิษที่ได้รับการร้องเรียนมากที่สุด คือ ปัญหากลิ่นเหม็น คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาคือ ปัญหาฝุ่นละออง/เขม่าควัน คิดเป็นร้อยละ 25 ปัญหาน้ำเสีย คิดเป็นร้อยละ 16 และปัญหาเสียงดัง/เสียงรบกวน คิดเป็นร้อยละ 14 (รูปที่ 2 และ รูปที่ 3)

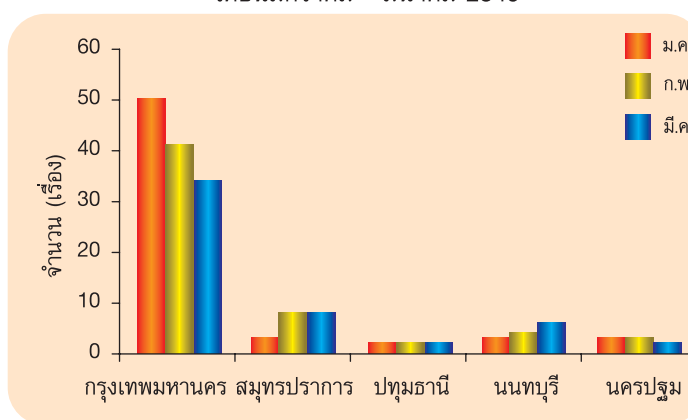
รูปที่ 1 จำนวนเรื่องร้องเรียนระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2549

รูปที่ 2 ประเภทปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2549

รูปที่ 3 สัดส่วนปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2549

รูปที่ 4 จำนวนเรื่องร้องเรียนในจังหวัดที่มีการร้องเรียนสูงสุด 5 อันดับแรกระหว่างมกราคม - มีนาคม 2549

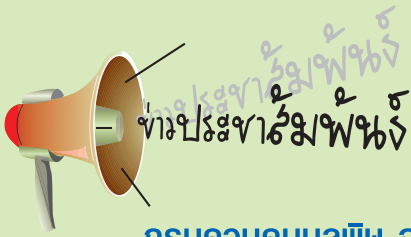
จังหวัดที่มีการร้องเรียนสูงสุด 5 อันดับแรกระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2549 ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี นครปฐม และปทุมธานี ตามลำดับ โดยมีเรื่องร้องเรียนรวม 171 เรื่อง จาก 221 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 77 ของเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษของทั้งประเทศ (รูปที่ 4 และตาราง)

กรมควบคุมมลพิษ แจกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จำนวน 156 เรื่อง และอยู่ระหว่างการดำเนินการของกรมควบคุมมลพิษ จำนวน 65 เรื่อง

ตารางแสดง จังหวัดที่มีเรื่องร้องเรียนสูงสุด 5 อันดับระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2549

จังหวัด	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1. กรุงเทพมหานคร	125	57
2. สมุทรปราการ	19	9
3. นนทบุรี	13	6
4. นครปฐม	8	4
5. ปทุมธานี	6	3
รวม	171	77
จังหวัดอื่นๆ	50	23
รวม	221	100

กรมควบคุมมลพิษ จะจัดการอบรม/สัมมนา ดังนี้

1. สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

- สัมมนาโครงการ Development of Environmental and Emission Standard for VOCs ในวันที่ 15 กันยายน 2549 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ หลักสี่ กรุงเทพฯ
- สัมมนา "การบำรุงรักษาระกยนต์เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง ในช่วงปลายเดือนกันยายน 2549 ณ กรมควบคุมมลพิษ

2. ฝ่ายตรวจและบังคับการ

- สัมมนาระดมความคิดเห็น เรื่อง ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บสถิติ ข้อมูลแบบของการจัดทำบันทึกรายละเอียด และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย และการพัฒนาระบบรายงานผลการทำงานของระบบบำบัดมลพิษ ตามมาตรา 80 ในวันที่ 8 กันยายน 2549 ณ โรงแรมเรดิสัน กรุงเทพฯ
- การอบรมเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษระดับภูมิภาค ในวันที่ 18-19 กันยายน 2549 ณ โรงแรมปรีซ์พาเลซ มหานาค กรุงเทพฯ

ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ กรมควบคุมมลพิษ จะมีการทดสอบระบบสัญญาณเตือนภัยภายในห้องปฏิบัติการ ในวันที่ 17 กันยายน 2549

เรียน

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

กรมควบคุมมลพิษ
Pollution Control Department

▶ ติดต่อขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร 0 2298 2083 - 84 โทรสาร 0 2298 2085